

نام و کد درس: اصول اپیدمیولوژی		دوره یا ترم تحصیلی: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	
تعداد فراگیران: ۳ نفر	تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری	پیش نیاز: ندارد	
مکان برگزاری کلاس: دانشکده پزشکی	تعداد کل جلسات: ۱۳ جلسه	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد انگل شناسی	
ایمیل مدرس: masudi.s@umsu.ac.ir	مدرس و مسئول درس: دکتر سیما مسعودی	زمان برگزاری کلاس: روزهای دوشنبه ساعت ۱۲:۳۰-۱۰:۳۰	

توصیف درس (Lesson Description)

این درس دانشجویان را با اصول، مفاهیم و مدل ها و روش های اپیدمیولوژی آشنا کرده و در آنها توانایی محاسبه اندازه های سلامت و بیماری ایجاد می کند. در ضمن دانشجویان با اصول طراحی مطالعات اپیدمیولوژیک و کاربرد هر یک از آنها، مفهوم علیت در مطالعات اپیدمیولوژیک را و منابع تهدید اعتبار مطالعات اپیدمیولوژیک و راه های مقابله با آنها آشنا خواهند شد.

اهداف درس

هدف کلی (Goal): یادگیری اصول و مبانی اپیدمیولوژی، ارتباط عوامل مهم در اپیدمیولوژی و کاربرد آن در بررسی بیماری ها

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند:

با مفاهیم مقدماتی اپیدمیولوژی آشنا شده اپیدمیولوژی سلامت و بیماری را تعریف کنند
سطوح پیشگیری را در ارتباط با سیر طبیعی بیماری مشخص کنند.

مدل های اپیدمیولوژیک بیماری ها را توضیح داده و مفاهیم مهم در اپیدمیولوژی بیماری های واگیر در تعریف و با هم مقایسه کنند.

شاخص های فراوانی بیماری ها (اندازه های ابتلا و میرایی)، اندازه های اثر و اندازه های تاثیر را تعریف کرده، محاسبه و تفسیر کنند.

با مفاهیم مطالعات تشخیصی و تفسیر نتایج آزمایشگاهی آشنا شده، اعتبار و پایایی آزمون های تشخیصی را بررسی، محاسبه و تفسیر کنند.

با روش های طراحی مطالعات اپیدمیولوژیک (اکولوژیک، مقطعی، مورد-شاهدی، همگروهی و مداخله ای) آشنا شده، مزایا و معایب این مطالعات را بیان کرده و نوع طراحی مناسب برای مطالعات مختلف را انتخاب کنند.

مفهوم علیت در اپیدمیولوژی را درک کنند

تفاوت رابطه و علیت را شرح دهند.

معیارهای علیتی بودن رابطه را بیان کنند

منابع خطا در مطالعات اپیدمیولوژیک (خطای تصادفی، سوگیری، مخدوش شدگی) و تاثیر آنها روی یافته های مطالعات را توضیح دهند

راه های مقابله با منابع خطا را بیان کنند.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، پاورپوینت، وایت بورد، ماژیک، قلم و کاغذ
مقالات منتشره در ژورنال‌ها

روش‌ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

توضیح مطالب درسی در قالب سخنرانی در کلاس، پرسش و پاسخ حین تدریس برای اطمینان از درک مفاهیم بیان شده، طرح مسئله در کلاس، ارائه تکلیف برای منزل، انجام تمرینات پایان فصل کتاب

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

حضور به موقع در کلاس درس
شرکت در پرسش و پاسخ در مورد درس هر جلسه
انجام به موقع تکالیف محوله
انجام تمرین‌های ارائه شده حین تدریس

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

نمره	آیتم
۲۰ درصد نمره	فعالیت کلاسی و انجام تکالیف محوله
۸۰ درصد نمره	امتحان پایان ترم
۲۰	مجموع نمره

رفرنس و منابع آموزشی (References)

کتاب اپیدمیولوژی لئون گوردیس، آخرین ویراست موجود،
روش‌شناسی پژوهش‌های کاربردی در علوم پزشکی، ملک افضلی کامران، مجد زاده سید ر، فتوحی ا، توکلی س، انتشارات دانشگاه تهران (آخرین چاپ)

منابع برای مطالعه بیشتر:

کتاب اصول اپیدمیولوژی، تالیف جودیت مازنر، ترجمه دکتر ملک افضلی و دکتر ناصری
کتاب همه‌گیرشناسی کاربردی، تالیف دکتر ملک افضلی و دکتر ناصری
مقالات معرفی شده در کلاس

جدول زمان بندی درس (Schedule): دوشنبه هر هفته از ساعت ۱۰:۳۰ لغایت ۱۲:۳۰

موضوع / محتوای درسی	تاریخ برگزاری کلاس	جلسه / هفته
مقدمه‌ای بر اپیدمیولوژی، مفاهیم و مدل های اپیدمیولوژی (دامنه اپیدمیولوژی- شدت بیماری- مدل های اپیدمیولوژی)	۱۴۰۳/۷/۹	۱
اندازه های سلامت و بیماری (شاخص های ابتلا)، منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی	۱۴۰۳/۷/۹	۲
اندازه های سلامت و بیماری (شاخص های میرایی)	۱۴۰۳/۷/۱۶	۳
سنجش اعتبار و پایایی آزمون های تشخیصی (بخش اول)	۱۴۰۳/۷/۲۳	۴
سنجش اعتبار و پایایی آزمون های تشخیصی (بخش دوم)	۱۴۰۳/۷/۳۰	۵
معرفی انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مطالعات مقطعی	۱۴۰۳/۸/۷	۶
مطالعات مورد شاهدهی، قدرت و محدودیت ها	۱۴۰۳/۸/۱۴	۷
مطالعات همگروهی، قدرت و محدودیت ها	۱۴۰۳/۸/۲۱	۸
مطالعات مداخله ای، قدرت و محدودیت ها	۱۴۰۳/۸/۲۸	۹
اندازه گیری رابطه بین عوامل خطر با رخداد بیماری‌ها	۱۴۰۳/۹/۵	۱۰
شاخص های تاثیر و برآورد امکان پیشگیری	۱۴۰۳/۹/۱۲	۱۱
از ارتباط تا علیت، کشف استنباط ها از مطالعات اپیدمیولوژیک	۱۴۰۳/۹/۱۹	۱۲
سوگرایی، مخدوش شدگی و تعامل	۱۴۰۳/۹/۲۶	۱۳